

višestruka istraživanja. Poticaj tome može biti i činjenica da je 2009. godine 60. obljetnica objavljivanja spomenutog Blochova djela, ali i 80. obljetnica pokretanja časopisa *Annales*. Magdalena Najbar-Agičić skrenula je pozornost na knjigu *Narratives Unbound. Historical Studies in Post-Communist Eastern Europe* (2007). Riječ o zborniku istraživanja historiografija nekih postkomunističkih zemalja Srednje i Jugoistočne Europe, kojem je sličan zbornik *(Re)Writing History: Historiography in Southeast Europe after Socialism* (ur. U. Brunnbauer, Münster 2004, u kojem je o hrvatskoj historiografiji, u tekstu «Post-socialist Historiography in Croatia since 1990» pisao Neven Budak; opširniji prikaz te knjige moguće je pronaći u časopisu *Tokovi istorije*, 1-2/2004, koji je dostupan i na internetu). Takvi zbornici koji pružaju komparativni pregled različitih problema historiografija zemalja bliže ili šire regije iznimno su zanimljivi i potrebni.

Preostaje na kraju poželjeti da Historijski zbornik uspije u ustaljivanju redovitog ritma izlaženja dva puta godišnje, da dodatno proširi krug suradnika i da, prema osobnoj želji, (p)ostane mjesto koje će posvećivati značajnu pozornost povijesti historiografije i suvremenoj historiografiji.

Branimir JANKOVIĆ

„Az grišni diak Branko prdivkom Fučić“, Međunarodni i interdisciplinarni znanstveni skup o životu i djelu akademika Branka Fučića (1920. – 1999.) Malinska, Dubašnica, otok Krk, 30. i 31. siječnja te 1. veljače 2009.

U razdoblju od 30. siječnja do 1. veljače 2009. godine, u Kongresnom centru hotela „Malin“ u Malinskoj, održan je međunarodni i interdisciplinarni znanstveni skup o životu i djelu akademika Branka Fučića (1920. – 1999.) pod nazivom „Az grišni diak Branko prdivkom Fučić“. Skup je realiziran o 10. godišnjici smrti uglednoga hrvatskog povjesničara umjetnosti i kulture, stručnjaka za srednjovjekovno zidno slikarstvo i hrvatski glagoljizam Branka Fučića (1920. – 1999.), a s glavnom intencijom prikazivanja njegova životnoga puta i valorizacije znanstvenoga djela.

Skup je organiziran pod pokroviteljstvom Općine Malinska-Dubašnica i suorganizatorstvom eminentnih institucija iz hrvatske znanosti i kulture: Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu, Instituta za povijest umjetnosti u Zagrebu, Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Staroslavenskog instituta u Zagrebu i Sveučilišne knjižnice u Rijeci. Riječ je sve o institucijama s kojima je Branko Fučić blisko surađivao. U Znanstveni odbor skupa imenovani su: dr. fra Anđelko Badurina, znanstveni savjetnik u m. Instituta za povijest umjetnosti u Zagrebu; akademik dr. Josip Bratulić, redoviti profesor u m. Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu; akademik dr. Igor Fisković, redoviti profesor Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu; akademik dr. Tonko Maroević, znanstveni savjetnik Instituta za povijest umjetnosti u Zagrebu; dr. Milan Mihaljević, znanstveni savjetnik Staroslavenskog instituta u Zagrebu; akademkinja dr. Anica Nazor,

znanstvena savjetnica u m. Staroslavenskog instituta u Zagrebu; dr. Milan Pelc, znanstveni savjetnik i ravnatelj Instituta za povijest umjetnosti u Zagrebu; dr. Slavko Slišković O.P., docent i prodekan Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu; akademik dr. Franjo Šanjek O.P., redoviti profesor Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Organizacijski, pak, odbor činili su: Bernard Cvelić, oec., predstavnik Općine Malinska-Dubašnica; Perica Dujmović, apsolvant Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu; Tomislav Galović, znanstveni novak-asistent Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu; Lidija Kovačić, dipl. oec., pročelnica Općine Malinska-Dubašnica; Orietta Lubiana, predstavnica Sveučilišne knjižnice u Rijeci.

Nakon odaslanih upita i poziva za rad na skupu u svojstvu predavača prijavio se vrlo velik broj znanstvenika i kulturnih djelatnika, odnosno akademika, sveučilišnih profesora i stručnjaka različitih profila iz Hrvatske i inozemstva – Rusije, Bugarske, Njemačke, Austrije, Slovenije i Češke. Točnije rečeno prijavila su se 74 predavača (71 predavanje). Među referentima prednjačili su – što je i razumljivo – slavisti/kroatisti i povjesničari umjetnosti. Interdisciplinarnost skupa, osim prijavljenih referata, dobro pokazuju i ustanove zaposlenja predavača, a to su abecednim redom: Fakultet elektrotehnike i računarstva Sveučilišta u Zagrebu; Filozofska fakulteta Univerze v Ljubljani - Oddelek za umetnostno zgodovino, Slovenija; Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci - Odsjek za kroatistiku, Odsjek za povijest, Odsjek za povijest umjetnosti; Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu - Odsjek za kroatistiku, Odsjek za povijest, Zavod za hrvatsku povijest, Odsjek za povijest umjetnosti, Odsjek za talijanistiku; Gradski muzej Senj; Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti u Zagrebu; Zavod za povijesne i društvene znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Rijeci; Hrvatski povijesni muzej u Zagrebu; Institut društvenih znanosti „Ivo Pilar“, Zagreb; Institut za etnologiju i folkloristiku, Zagreb; Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb; Institut za povijest umjetnosti, Zagreb; Институт славяноведения Российской Академии наук, Москва, Россия; Institut für Slawistik der Universität Wien, Österreich; Isusovačka klasična gimnazija s pravom javnosti, Osijek; Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Katolički bogoslovni fakultet Sveučilišta u Zagrebu – Teologija u Rijeci; Lehrstuhl für Slavische Philologie, Julius-Maximilians-Universität Würzburg, Deutschland; Međunarodni istraživački centar za kasnu antiku i srednji vijek, Zagreb; Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Konzervatorski odjel u Rijeci i Konzervatorski odjel u Puli; Muzej Prigorja, Sesvete – Zagreb; Osnovna škola „Rikard Katalinić Jeretov“, Opatija; Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja, Rijeka; Российская национальная библиотека, Санкт-Петербург, Россия; Slovanský ústav AV ČR, v. v. i., Praha, Czech Republic; Sofijski Univerzitet „Sv. Kliment Ohridski“, Fakultet za slavjanski filologiju, Katedra po kirilometodievistika, Sofija, Bgarija; Staroslavenski institut, Zagreb; Sveučilišna knjižnica, Rijeka; Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Odjel za humanističke znanosti, Odsjek za povijest; Sveučilište u Zadru, Odjel za povijest umjetnosti; Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti - Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta, Ljubljana, Slovenija. Među predavačima bilo je i sudionika iz samostana, različitih udruga te izdavačkih kuća: Društvo prijatelja glagoljice, Zagreb; Družba sestara Presvetog Srca Isusova, Rijeka; Humanitarna zaklada „Andrijana Gržetić“, Dobrinj; Izdavačka kuća „Kršćanska sadašnjost“, Zagreb; Izdavačko poduzeće „Glosa“, Rijeka; Radio otok Krk, Kras; Samostan franjevac trećoredaca-glagoljaša, Odra - Zagreb; Samostan franjevac trećoredaca-glagoljaša, Ogulin; Udruga za očuvanje kulturne i prirodne baštine „Dvegrajci“, Kanfanar.

Rad skupa otpočeo je u petak, 30. siječnja 2009. godine, u 9 sati ujutro, u Kongresnom centru hotela „Malin“ u Malinskoj, uvodnim (Tomislava Galovića) i pozdravnim govorima: akademika Igora Fiskovića, dr. Milana Pelca, dr. Slavka Sliškovića, dr. Milana Mihaljevića i Oriette Lubiane. Skupu su se obratili i ugledni gosti: o. Bonaventura Duda, mons. dr. Mile Bogović, biskup gospičko-senjski, prof. Goran Crnković, ravnatelj Državnog arhiva u Rijeci, a u ime Primorsko-goranske županije mr. Tatjana Stanin. U ime Povijesnog društva otoka Krka skup je pozdravio njegov predsjednik dr. Milan Radić. Pročitani su i pozdravi od mons. dr. Ivana Devčića, riječkog nadbiskupa, prof. dr. Sanje Cvetnić s Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu te iz Kabineta ministra kulture Republike Hrvatske mr. Bože Biškupića. Kao domaćin skupu se obratio načelnik Općine Malinska-Dubašnica Anton Spicijarić zaželivši skupu uspjeh u radu, a sudionicima dobrodošlicu. Uvodni dio skupa vodila je Gordana Gržetić. Prije početka radnog dijela skupa u ime Krčke biskupije obratio se mons. Nikola Radić, predstojnik Komisije za svetu umjetnost i kulturna dobra.

Rad skupa bio je podijeljen u sekcije: *Vita opusque, Slavistica et Croatica, Ars historiae, Epigraphica glagolitica Fučićiana, Scientiae auxiliares historiae et alia i Ethnographica et alia*. Službeni jezici skupa bili su hrvatski, bugarski, njemački, ruski, slovenski i engleski (u skladu s onom *Slavica non legitur* – ali ovoga puta i Slavica legitur – upravo Fučiću u čast!).

Prvog dana skupa (petak, 30. siječnja) u sekciji **Vita opusque** (Život i djelo) održana su predavanja: Tonko Maroević, *Zemlja prohodana, baština protumačena: hermeneutički rasponi Branka Fučića*; Josip Bratulić, *Moje uspomene na Branka Fučića*; Stjepan Damjanović, *Fučićevi „Glagoljski natpisi“*; Franjo Šanjek, *Branko Fučić – počasni doktor Katoličkog bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu* (1983. – 1985.).

U poslijepodnevnom dijelu skup je nastavljen predavanjima: Marijan Jurčević, *Branko Fučić kršćanin*; Anton Bozanić, *Posadašnje povijesnih događanja i vjersko-teološka sastavnica u Fučićevoj izgovorenoj i pisanoj riječi*; Adalbert Rebić, *Branko Fučić i izdavačka kuća „Kršćanska sadašnjost“*; Dobroslava Lucija Mlakić, *Akademik Branko Fučić u Samostanu Sestara Presvetog Srca Isusova u Rijeci*; Anton Barbiš, *Kršćanski nazori Branka Fučića*; Franjo Emanuel Hoško, *Branko Fučić i „ljevice“ Hrvatskoga katoličkog pokreta*; Gordana Gržetić, *Branko Fučić i o. Vinko Fugošić: kako je rivalstvo postalo prijateljstvo...*; Marija Stela Filipović, *Branko Fučić i crtice iz njegova koordinatnog sistema*; Milana Međimorec, *Gastronomija grišnoga fra Karla*.

U večernjem dijelu svoja izlaganja su podnijeli: Drago Roksandić, *O hodoljublju Branka Fučića i njegovu poimanju kulturnog krajolika*; Josip Žgaljić, *Otok Krk u Fučićevu životu i stvaralačkom opusu*; Branko Kukurin, *Kastav u znanstvenom opusu Branka Fučića*; Anton Meden, *Fučićevo djelovanje na Kanfanarštini*; Ivan Botica i Tomislav Galović, *Iz rada na cjelokupnoj bibliografiji Branka Fučića*. Zbog bolesti skupu su bili spriječeni nazočiti Anđelko Badurina s referatom *Branko, Porat, Istra i ja* te Jadran Zalokar koji je trebao govoriti *O pjesnikovanju Branka Fučića*. Umjesto Antona Medena referat *Fučićevo djelovanje na Kanfanarštini* pročitao je Željko Bistrović.

Idućeg dana, u subotu 31. siječnja u 10 sati u Sveučilišnoj knjižnici u Rijeci, sudionici skupa posjetili su izložbu o Branku Fučiću te prisustvovali predavljanju prigodnog zbornika pod naslovom *Slova na dar Branku Fučiću*. Zbornik je uredio Josip Bratulić, a njegov sastavni dio je i CD – *Dokumentarna radio drama: Gospodin Branko Fučić*, autora Mladena Kušeca i ton majstora Gorana Kušeca. Nakladnik je Ex libris iz Rijeke, odnosno gospodin Željko Međimorec. Skup je, po povratku sudionika u Malinsku te nakon

kratkog posjeta franjevačkom samostanu u Portu, nastavio s radom u poslijepodnevnim satima u paralelnim sekcijama.

U sekciji **Ars historiae** (Umjetnost i povijest) održana su sljedeća predavanja: Alenka Klemenc, *Iz pisem Branka Fučića Francetu Steletu*; Klara Buršić-Matijašić, *Prapovijest u terenskim izvješćima Branka Fučića*; Ranko Starac, *Ranokršćanska baština Fučićeva zavičaja*; Nino Novak, *Ranokršćanski kompleks sv. Marka u Baški na Krku*; Ivan Basić, „*Međurazdoblje*“ u opusu Branka Fučića: *primjer sarkofaga iz Bala*; Pavuša Vežić, *Tri romanička trikonhosa*; Marijan Bradanović, *Graditeljstvo Dubašnice u razdoblju renesanse*; Petar Runje, *Crtice iz kasnosrednjovjekovne povijesti Fučićeva rodnog kraja – Dubašnice*. Od predviđenih predavanja u ovoj sekciji izostalo je samo ono Miljenka Jurkovića (*Terra incognita romanike: crtice iz romaničke sakralne arhitekture na sjevernojadranskim otocima*), koji je bio spriječen prisustvovati skupu.

U drugoj sekciji **Slavistica et Croatiae** (Slavistika i kroatistika) održana su predavanja: Sanja Zubčić, *Prinosi Branka Fučića hrvatskoj filologiji*; Amir Kapetanović, *Morfosintaktička obilježja najstarijih hrvatskih epigrafskih glagoljičkih tekstova*; Milan Mihaljević i Sandra Sudec, *Jezik hrvatskoglagoljskih natpisa i grafita*; Margaret Dimitrova, *Proper Names in Branko Fučić's Inscription and Graffiti Material and in Liturgical Manuscripts*; Johannes Reinhart, *Biblijski citati na hrvatskoglagoljskim natpisima*; Olga Akimova, *Глаголические культурно-исторические мифологемы в европейском контексте*; Vesna Badurina-Stipčević, *Legenda o svetom Antunu Opatu (Svetom Antunu od prašćića) u hrvatskoglagoljskoj književnosti*; Anatolij A. Turilov, *Новые отождествления фрагментов хорватских глаголических рукописей и книжных почерков 14 – 15 вв.*; Marinka Šimić, *Kajkavski utjecaj u 2. novljanskom brevijaru*; Marko Rimac i Ivan Botica, *Zapisi na hrvatskoj ćirilici u matičnim knjigama zapadno od Krke*.

U večernjoj sekciji **Etnographica et alia** (Etnografija i drugo) održani su referati: Jelka Vince Pallua, *Etnološka sastavnica Fučićevih istraživanja*; Antonija Zaradija Kiš, *Brankov bestijarij Terrae incognitae*; Maja Pasarić, *Apsyrtides i njihovo runo*; Evelina Rudan Kapec, *Fučićev Jure ki načinja ruke ili krsnik kao iscjelitelj*; Vinko Kovačić, *Jezik Grdoselske kronike i Fučićeva prijevodna rješenja*.

Predavanjem Mirjane Matijević Sokol Latinska epigrafijska otoka Krka otpočet je rad druge paralelne večernje sekcije **Scientiae auxiliares historiae et alia** (Pomoćne povijesne znanosti i drugo). Slijedila su predavanja: *Heraldičko stvaralaštvo Branka Fučića Franje Velčića*; *Inventarizacija staroga knjižnog fonda u samostanskim knjižnicama na Kvarneru* Damira Sabalića; *Inventari pokretnih kulturnih dobara samostana franjevac trećoredaca na Krku* Gordane Sobota Matejčić i *Neke primjene Fučićeve metodologije u jednom internetskom prikazu hrvatske glagoljske baštine* Darka Žubričića.

Posljednjeg dana održavanja znanstvenog skupa, u nedjelju 1. veljače, rad je također nastavljen u usporednim sekcijama. Prije samog rada sudionici su nazočili svetoj misi u „plovanskoj crkvi“ sv. Apolinara – dubašljanskoj župnoj crkvi u Bogovićima. Nakon mise pohodili su staro groblje sv. Apolinara u dubašljanskom polju, Fučićevo posljednje počivalište. U nedjeljnoj sekciji **Ars historiae** (Umjetnost i povijest) prvo je predavanje održao Janez Höfler, *Grafične predloge v srednjeveškem stenskem slikarstvu Istre*, a potom su slijedili: Nikolina Maraković, *Zidne slike u crkvi sv. Martina u Svetom Lovreču (Istra): nove spoznaje na tragu Fučićevih opažanja*; Radovan Oštrić, *Otkrivanje fresaka u crkvi sv. Prima i Felicijana u Čirkotima kod Završja*; Dolores Čikić, „*Judin poljubac*“: *analiza i datacija vojne opreme*; Milan Pelc, „*Insiptens*“ *iz Berma i prikazi*

lude u kasnom srednjem vijeku te Marija-Ana Dürriegl, *Crkva sv. Marije u Bermu: etičko i retoričko „čitanje“ fresaka*.

Anica Nazor održala je u sekciji **Epigraphica glagolitica Fučićiana** (Fučićeva glagoljska epigrafika) uvodno predavanje pod naslovom *Doprinos Branka Fučića istraživanju glagoljskih natpisa*, a potom su slijedila izlaganja: *Branko Fučić i Bašćanska ploča* Tanje Kuštović (referent) i Borisa Kuzmića; *Paleografske smjernice glagoljske epigrafike u znanstvenom djelu Branka Fučića* Matea Žagara; *Posljednji otkriveni glagoljski natpisi u Vinodolu* Vladimira Sokola; *Doprinos dr. Branka Fučića istraživanju grafita* Lade Prister i *Doprinos akademika Branka Fučića proučavanju glagoljske baštine grada Senja* Blaženke Ljubović.

U drugome dijelu nedjeljnog rada znanstvenog skupa izlagali su u sekciji **Ars historiae** (Umjetnost i povijest): Željko Bistović, *Zidne slike BDM na Božjem Polju kraj Vižinade*; Lavinia Belušić, *Ciklus zidnih slika u svetlovrečkoj crkvi sv. Blaža*; Vesna Bauer Munić, *Doprinos akademika Branka Fučića odgonetci povijesnih i povijesnoumjetničkih odrednica liburnijskih komuna*; Marina Vicelja-Matijašić, *Branko Fučić i ikonografija: prozorska ruža na portalu župne crkve u Omišlju*; Vlasta Zajec, *Oltar Ružarice u Plominu*.

U istom terminu, ali u sekciji **Slavistica et Croatiae** (Slavistika i kroatistika) referirali su: Christian Hannick, *Die Chrysostomos-Homilien in der glagolitischen Tradition*; Václav Čermák, *Glagoljski spomenici Emauskoga samostana u Pragu*; Svetlana O. Vialova, *Еще одна рукопись хорватского писца Юрая Чрничча?*; Anica Vlašić-Anić, *Kukuljevićev glagoljski epitaf „zahvalni sin svome otcu“* i Jasna Vince, *Transliteriranje s glagoljice i na glagoljicu*.¹

Rad skupa službeno je zaključen u 17 h, u velikoj kongresnoj dvorani gdje su se nazočnima obratili Tomislav Galović, Perica Dujmović i Anton Spicijarić, te pročitani telegrami upućeni znanstvenom skupu od krčkoga biskupa mons. Valtera Župana i kardinala Josipa Bozanića, nadbiskupa zagrebačkog i metropolita.

Prije samog rastanka sudionici skupa zajednički su se fotografirali oko biste Branka Fučića koju je za ovu prigodu izradio akademski kipar Željko Zima.

Na kraju možemo sa zadovoljstvom konstatirati da je po broju predavača i predavanja, te ukupnoj organizaciji, skup „*Az grišni diak Branko pridivkom Fučić*“ najveći skup iz društveno-humanističkih znanosti ikad održan na otoku Krku, ali i šire, no skup kojeg tek predstoji ovjenčati zbornikom radova!

Tomislav GALOVIĆ

¹ Podrobnije podatke o predavačima i njihovim izlaganjima vidjeti u zborniku sažetaka: „*Az grišni diak Branko pridivkom Fučić*“ – *Međunarodni znanstveni skup o životu i djelu akademika Branka Fučića (1920. – 1999.)* / „*I, the Errant Pupil Branko, Surnamed Fučić*“ – *International Scholarly Seminar on the Life and Work of Academician Branko Fučić (1920-1999)* – Raspored rada i sažetci izlaganja / Schedule of Proceedings and Summaries of Contributions, priredio / prepared by Tomislav Galović, Malinska – Dubašnica: Općina Malinska-Dubašnica, 2009.

FILOZOFSKI FAKULTET SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST
INSTITUTE OF CROATIAN HISTORY
INSTITUT FÜR KROATISCHE GESCHICHTE

RADOVI 41

ZAVOD ZA HRVATSKU POVIJEST
FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

The logo for FF press, featuring the letters 'FF' in a stylized font with a horizontal line through them, followed by the word 'press' in a lowercase sans-serif font.

ZAGREB 2009.

RADOVI ZAVODA ZA HRVATSKU POVIJEST
FILOZOFSKOGA FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

Knjiga 41

Izdavač

Zavod za hrvatsku povijest
Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
FF-press

Za izdavača

Damir Boras

Glavni urednik

Borislav Grgin

Uredništvo

Ivo Goldstein
Boris Olujić
Mario Strecha
Božena Vranješ-Šoljan

Tajnik uredništva

Hrvoje Gračanin

Adresa uredništva

Zavod za hrvatsku povijest, Filozofski fakultet Zagreb,
Ivana Lučića 3, HR-10 000, Zagreb
Tel. ++385 (0)1 6120 150, 6120 158, faks ++385 (0)1 6156 879

Časopis izlazi jedanput godišnje

Ovi su Radovi tiskani uz financijsku potporu
Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa Republike Hrvatske

Naslovna stranica

Iva Mandić

Računalni slog

Boris Bui

Lektura

Ivan Botica

Tisak

Tiskara Rotim i Market, Lukavec

Tiskanje dovršeno u studenome 2009. godine

Naklada

400 primjeraka